

Column

Kees Plaisier

De vliegenva! en de narcisvlieg

Het boek 'De Vliegenva!' door Fredrik Sjöberg is in Nederlandse vertaling uitgebracht door Ad Donker in Rotterdam. Op vrijdag 3 oktober 2014 is het boek gepresenteerd in Het Natuurhistorisch in Rotterdam. Het 'eerste' exemplaar is toen door uitgever Willem Donker overhandigd aan Marcel Dicke, die vervolgens sprak over het boek en het vak onder het motto 'een entomoloog zit niet op een eiland'. Collega in de entomologie Menno Reemer boeide de aanwezigen met zijn verhaal over 'De lol van zweefvliegen vangen'. Kees Moeliker las een stukje voor uit eigen werk: 'De rattenstaartlarve', uit zijn bundel 'De bilnaad van de teek' (2012). Zelf mocht ik een vers voordragen.

Foto: Ab H. Baas.

Sjöberg vertelt in zijn boek over hoe hij op een Zweeds eiland zweefvliegen verzamelt. Dat is al de moeite van het schrijven en zeker ook van het lezen waard. Maar hij schrijft ook over wat hem in het leven bezighoudt, over de eigenaardigheden van verzamelaars, over Strindberg, over de bedenker van de vliegenva! Rene Malaise en over alle geleerden en gewone mensen die hij tegenkomt op zijn zoektocht naar kennis. Kortom, een boek van jewelste.

De schrijver verbaast zich op bladzijde 142: 'Noem mij een dichter die poëzie schrijft ter ere van de narcisvlieg. De wereldliteratuur staat vol vliegen, maar ze zijn bijna altijd anoniem'.

Toen ik dat las dacht ik dat ik maar de eerste moest zijn. De boekpresentatie was een mooie aanleiding om het te doen. Enige aarzeling vanwege het academische, deels hooggeleerde, gezelschap overwon ik al gauw. Ik had immers eerder ook al wat insectengedichten geschreven: over de hommels, de julikever, de watertreder, de libel en de eikenpage.

Of Sjöberg het waardeert is nog onbekend, maar de lezers van Entomologische Berichten hopelijk wel.

De grote narcisvlieg of *Merodon equestris*

*deze exoot is allang ingeburgerd
hoewel nauwelijks getolereerd*

*als larve kwam hij als verstekeling
in een bol vanuit het zuiden*

*zijn vermommening werkt hier niet
hij blijft een buitenstaander
de hommels waarop hij hoopte te lijken
bleven achter in de Alpen*

*zijn kleurschakeringen laten ons onberoerd
enkele entomologen daargelaten*

*... de narcisvlieg kwam als larve als verstekeling
in een bol vanuit het zuiden ...*

*op de geestgronden is hij niet geliefd
de bollenkwekers zien hem liever gaan dan komen*

*door onderdompeling in water van 43 graden
maken zij het nageslacht onschadelijk
aan die doop is weinig Bijbels meer te ontdekken
ook gelovigen op de geestgronden kunnen hardvochtig zijn*

*de mannetjes hebben soms wel drie territoria
die ze fervent verdedigen tegen indringers*

*ze paren er lustig op los, eenkennig zijn ze niet
de kleurschakering maakt echt geen verschil*

*ze leven maar kort, dus wat moet je anders
dan voor nakomelingen zorgen*

*voor je het weet eindig je in de Malaiseval
ook al heet je nobilis of transversalis*

*ik had nog gehoopt dat transversalis dwarsligger betekent
maar dat is weer al te menselijk*

*voor de leek blijft er nog een vraag over
leidt de vermommingsbehandling tot statische elektriciteit?
is dat eigenlijk al opgehelderd?*

Kees Plaisier
cf.plaisier@planet.nl